

Jau saulutė leidžias

Dariaus Polikaičio muzika

Tomo Žičkaus žodžiai

Skaitant eilėraštį iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tai poeto greitai nupieštas paprastas vaizdelis, ateina vakaras, saulutė slepiasi už debesėlių, grįžta žmonės po dienos darbų, miegelio eina visi paukšteliai ir žvėreliai. Visur ramu. Tik, kodėl saulutės šviesumą uždengė tamsus debesėlis?

Panagrinėjus poeto gyvenimą darosi aiškiau, kad Tomas Žičkus gimė 1844 m., buvo 1863 m. sukilimo dalyvis, poetas, aušrininkas. Aušrininkai, tai buvo patriotinė inteligentų grupuotė, save vadynsi tėvynės mylėtojais. Įsikūrė 19 a. pabaigoje. Šiai grupuotei priklausė Marijampolės, Šiaulių gimnazijų, Veiverių mokytojų seminarijos, Žemaičių ir Seinų vyskupijų dvasinių seminarijų auklėtiniai, Maskvos, Sankt Peterburgo universitetų lietuviai studentai arba juos baigę medikai, teisininkai.

Aušrininkai siekė žadinti lietuvių tautą, ją telkti ir ugdyti, stabdyti krašto lenkinimą, priešintis rusinimui. Tautą suprato kaip visų luomų (ir valstiečių, ir bajorų) bendruomenę. Daugiausia dėmesio skyrė lietuvių kalbai, jos prestižui. *Aušra* (ėjo 1883–1886 Mažojoje Lietuvoje (Ragainėje ir Tilžėje) ir aušrininkai padėjo įtvirtinti spaudoje ir inteligentų šnekamojoje kalboje bendrinę lietuvių kalbą.

Tai tamsaus debesėlio simbolį galima tapatinti su buvusia priespauda, su spaudos draudimu, kurio metu lietuvių tauta buvo mėginama nutautinti, bet mes stiprūs žmonės!

Tomas Žičkus

- poetas, aušrininkas, 1863 m. sukilimo dalyvis, knygnešys
- gimė 1844 m., mirė 1929 m.
- *Aušra*, laikraštis, ėjęs 1911–15 ir 1919 Vilniuje. 1911–15 metais išėjo 142, o 1919 – 13 numerių. Lenkų okupacinės valdžios uždarytas.

Žodynas	
Atsilsėti, silsėtis, ilsintis	pailsėti, ilsėtis, atsigauti, „žemė nesėta pailsėjo“ dukrelė po darbų atsilsėjo, atgavo jėgas, atsigulėjo